

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 120 Korona, fél évre 60 Korona.

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, Földmiv. minisztérium (V. Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindenemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Patria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Gyakorlati tapasztalatok tógazdaságok köréből. (Folyt.) B. B. — Halesók: Dr. Hankó Béla. — Társulatok. Egyesületek. — Kérdések és feleletek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Gyakorlati tapasztalatok tógazdaságok köréből.

(Folytatás.)

Írta: B. B.

A mesterséges takarmányozásnál főkövetelmény az, hogy az ivadéknak minden takarmányból a legapróbbat adjuk; tehát, kivált az első 6—8 héten át, mindenféle darából szitálással kell kivonnunk a legfinomabb részt; azt, ha van, felerészben hús- vagy halliszttel szárazon jól összekeverve tóvízzel megnedvesítjük, egyúttal, a jobb eloszlás kedvéért, 10—15% agyagot sűrű leves formájában keverünk hozzá. 10—12 órai állás után eléggé megdagad a takarmány ahhoz, hogy könnyen emészthető legyen. Az etetőhelyeket mindennap meg kell vizsgálnunk; ha eleség maradt ott, azt vasgereblyével el kell húznunk onnét s úgy az etetőhelyet, mint azt a helyet, hova az eleségmaradékot húztuk, sűrű agyagpéppel kell beborítanunk.

Az ivadék lehalászása lehetőleg későn, novemberben történjék. Természetes dolog, hogyha fagyos időjárás van, úgy az ivadékot semmiesetre sem szabad halásznunk, inkább maradjon a tóban egy darab ideig, a hol, ha az anyagárokban 100—120 cm. mély víz van, még 10 cm. vastag jég alatt is jól érzi magát, ha a jégen kellő számú, 2 m² nagyságú léket tartunk nyitva. Az ivadék lehalászásához legjobb a +4 C° egész +6 C° hőmérsékletű, borult időjárás. Hideg szél esetén, még ha 4—5 C° meleg van is, nem tanácsos az ivadékot halásznunk, csak kényszerűségből. Szükségtelen felemlítenem, hogy az ivadék lehalászása lehetőleg kíméletesen történjék; egy kosárba a mázsáláskor 25—30 kg.-nál többet nem szabad tennünk, nehogy a kosár fenekén levőket a felettük levők súlya túlságosan megnyomja.

Az ivadéknak szánt teletetőkbe ősszel, azok megtöltése előtt, 5 cm. vastag, friss agyagréteget szórunk s mindaddig, míg a teletők be nem fagynak, kivált nap-sütéses időben, etetni kell az ivadékot. Tapasztalatom

szerint elég, ha élősúlykilogrammonként 5—6 gramm eleséget adunk nekik naponta. Az etetést a teletők hosszában, a part mellett végezzük s a parton karókkal megjelöljük a helyeket, hogy másnap, etetés előtt, a vizsgáló szákkal ellenőrizhessük, megettek-e minden takarmányt? Csak ezen esetben adunk nekik újra eleséget.

Egy teletetőbe 20 q-nál többet csak nagy helyszűke esetén tegyünk az ivadékból. Inkább tegyünk az eladó pontyból 55—60 q-t ugyanakkora teletetőbe, mint ivadékból 25—30 q-t. Ha a teletők befagynak és hó esik a jégre, czélszerű a teletökről a havat letakaríttatni, hogy a napfény a jégen áthatolhasson.

Ha márcziusban hirtelen hóolvadás áll be, úgy, hogy a teletöket tápláló víz nagyobbbrészt hóléből áll, akkor azon 2—3—4 napon, míg a hólé folyik, az ivadékot tartalmazó teletők befolyóit be kell zárunk, mert ha sok hólé folyik a teletőkbe, az ivadék elpusztul, vagy legalább is annyira elgyengül, hogy a kihelyezés után a tavakban hull el esetleg az állomány 80—90 százaléka is!

VII. Kétnyaras pontyok nevelése. Kétnyaras pontyok nevelésénél kétféle szempont lehet irányadó:

1. Ha tenyészanyagot akarunk nevelni a hízalótavak számára, úgy jó termőerőben lévő tavakban 5—6—900 darab egynyaras pontyot helyezünk ki kat. holdankint s ha azokkal a nyár folyamán darabonként 1'2—1'5 kilogramm takarmányt etetünk fel, úgy ősszel 35—50 dekás darabokat kaphatunk, melyeket a harmadik nyáron az 1'8—3 kg.-os súlyra hízalhatunk.

2. Ha kisebb — 80—150 dekás — eladó pontyot akarunk a második nyáron az ivadékból nevelni, mivel ezen nagyságot a fogyasztók nagy része szívesen vásárolja, úgy jó tavakba holdankint 200—250 darabot helyezünk ki s nyáron át feletetünk velük darabonként 1'5—2'5 kg. takarmányt.

A tavaknak vízzel való elárasztása mindenkor legalább 14 nappal a kihelyezés előtt történjék, hogy az

esetleg a tápláló vízben előforduló káros anyagok a tóban biológiai változáson menjenek át s a természetes táplálék fejlődése is meginduljon, mire az ivadék a tóba kerül.

A takarmányozás ilyen tavakban is naponként a kora reggeli órákban történik; a nyári víztrágyázás itt is mindenesetre igen hasznos, sőt szükséges.

A lehalászásnál, kivált a tenyésztanyagnak szánt kétnyarasoknál, fokozott figyelmet fordítsunk a halakkal való kíméletes bánásmódra, hogy azok meg ne sérüljenek. Ha kevés telelő áll rendelkezésünkre, 50 q-t is behelyezhetünk egy telelőbe, de legjobb, ha még ősszel kihelyezzük őket a hízaló tavakba. Az a régi tan, hogy a tavaknak télen át szárazon kell állniok, egész terjedelmében már nem áll fenn, mert a télen víz alatt való tartás káros befolyása a nyári víztrágyázással kiegyenlíthető, ha a durva növényzet elszaporodását megakadályozzuk. Ha egy jó talajú tó minden 3—4. évben már decemberben víz alá kerül, de emellett a többi években a talaját megmunkáljuk, megmeszezzük, az árkok tisztítását el nem hanyagoljuk, úgy minden baj nélkül produkálhat annyit, mint a régi rendszer mellett. Szlavóniai tógazdaságokban többször volt al kalmam megfigyelni, hogy 12—15 év óta üzemen lévő tavak, melyeket ezen idő alatt több ízben népesítettek be, ősszel, minden takarmányozás nélkül hoztak 150—160 kg. holdankinti halhúsnövedéket.

Ha annyi kétnyaras tenyészpontyunk van, hogy való gathatunk belőlük, úgy kihelyezéskor lehetőleg a kicsinyfejű, magashátú, rövid testalkatú példányokat helyezzük ki.

A kétnyaras pontyok közé helyezhetjük ki az anyacompókat is, lehetőleg kora tavasszal.

VIII. Háromnyaras pontyok tartása. Hízaló tavakban, ha elég jó termőerőben vannak, rendszerint 200—250 db félkilós kétnyaras pontyot helyezünk ki kat. holdanként. Takarmányból drbonként 5—6—7 kg.-ot adunk egy nyárra s akkor az őszi lehalászásakor 2—2,5—3 kg.-os darabokra számíthatunk. A takarmányozásnál a mezőgazdaságban elhullott haszonállatok húsát is felhasználhatjuk, ha az azokkal való bánásmód az emberre nem veszélyes (mint pl. a lépfenében elhullottaknál). A húst addig főzzük, míg a csontok kiesnek belőle, ezenkívül megfőzzük a kiürített gyomrot, tüdőt, májat, vesét stb. A főzés a betegségszírakat okvetlenül elpusztítja s a húst a húsvágógéppel felaprítva, bátran a többi takarmány közé keverhetjük. A vastag csontokat nagyjából összetörve, azokat újból jól kifőzzük s a csontlevet belekeverjük a takarmányba.

A takarmány elosztását nagyjából a következő százalékok szerint végezhetjük: május 6%, június 16%, július 25%, augusztus 35%, szeptember 18% vagy: május 6%, június 16%, július 30%, augusztus 30%, szeptember 18%. Pontosán a napi adagokat az időjárás és a pontyok étvágya határozza meg; azért a fenti százalékszámítás csak keretnek tekintendő, melynek határain belül az adagok nagyságát naponta a fennforgó körülményekhez képest határozzuk meg. Különösen áll ez az augusztusvégi és szeptemberi időszakra; mert ha akkor a rendesnél melegebb időjárás uralkodik, a halak esetleg az eleségnek nemcsak az előírányszott 18%-át, hanem ezenfelül még további 5—10%-át is jól elfogyaszthatják.

(Folyt. köv.)

Halesők.

Írta: Dr. Hankó Béla.

Egy vidéki halászsmerősömtől levelet kaptam, melyben véleményemet kéri egy érdekes kérdésben: lehetséges-e az, hogy halak mint az eső, a magasból hulljanak alá? Ismerősöm egy barátjával a halak elterjedésének módjairól beszélgetett s miután megtárgyalták, hogy a halak aktív úton vándorolhattak be a legtöbb vízbe, de hogy odakerülhettek passzív úton is úgy, hogy árvíz sodorta őket valamely folyóból későbbi zárt medencéjű lakóhelyükre, avagy víziállatok, főleg madarak szállíthatták a megtermékenyített halikrát oda, ismerősöm barátja azt is mondta, hogy: hullhattak új vizekbe halak a felhők közül is. Állítását egy a Természettudományi Közlönyben régebben megjelent cikkre való hivatkozással indokolta, a mely, úgy emlékszik, halesőről szólt. Ezen a kérdésen aztán nem tudtak megegyezni s engem kértek föl, hogy tegyek igazságot köztük. Minthogy a kérdés bizonyára minden vérbeli halászt érdekel, választomat itt adom meg.

A Természettudományi Közlöny 1897. évi 29-ik kötetében csakugyan szó van egy békaesővel kapcsolatban általánosan halesőről is. Akkoriban történt, hogy egy dunai gőzöst menetközben nyári zivatar lepett meg és a mikor a vihar elült, a hajó fedélzete csak úgy hemzsegett sok ezer apró békától.

A Közlöny szerkesztőségétől kérdezték meg azután, hogy hogy kerülhettek az apró békák a hajóra? A kérdésre ketten feleltek. *Ledő István* megmagyarázza, hogy a békákat forgószél kaphatta föl s ejthette a hajóra. Egyúttal említi, hogy 1864-ben Keő község határát (Baranya megye) borzalmas orkán szántotta végig, a mely csak kevés esőt hozott, de melyből egy órán át egész záporként esett az apró vöröspettyes hasú béka, úgy hogy napokig tartott, míg el tudták takarítani a sok apró békát a házakból.

A második feleletet *Cs. L.* adta, a ki ugyancsak a vihar által való fölkapással, majd leejtéssel magyarázza a békák hirtelen megjelenését, de megemlíti azt is, hogy az irodalomban már régóta ismeretesek halesők, sőt rákesők is.

Így tehát az illető úr jól emlékezett, mert a Természettudományi Közlönyben csakugyan volt szó — bár csak mellékesen — halesőről.

Legutóbb *E. W. Gudger* a newyorki természettudományi múzeum ichthyológusa foglalkozott ezzel a kérdéssel a *Natural History* 1921. decemberi és 1922. januári számában. Összeszedte a halesőkről ismeretessé vált adatokat s azokat szószerinti angol fordításban idézve közli. Ezekből ismertetem a legérdekesebbeket.

A legrégebb írott adat, mely halesőről szól, Krisztus után a második század végéről való és naukrateszi *Athenaeus* munkájában *Phoeniás* régebbi, de elveszett művéből idézve, található. E szerint Chersonesusban (Krim) egyszer három napig halak estek a felhőkből. Említi, hogy a nép ott gyakran látott halesőket.

1557-ben megjelent Bazelben *Conradus Lycosthenes Rubeaquensis* krónikája, mely említi, hogy VI. Ottó uralkodása alatt Szászországban nagy haleső volt. Ugyanott olvasunk a legrégebb békaesőről is, mely 1549-ben Colmar városára esett. Ez a régi krónika különben a halesőnek és békaesőnek képét is közli!

Eglini Rafael a *Wittenbergische Wochenblatt*-ban 1771-ben írja, hogy Cotbusnál szeptember 2. és 3-ika közötti éjjelen zivataros esővel sok, 5—6 küvelyknyi*)

*) Egy hüvelyk kb. 280 mm.

hal esett. Bár több barátja hozott neki a halakból s azok határozottan állították, hogy a halak a magasból estek, *Eglini* mesének tartja az egészet.

Harriott John 1809-ben saját megfigyelése alapján leírt egy halesőt, amely őt és társait (katona volt) egy menetgyakorlat alatt meglepte Pondicherryben. Esővel vegyesen apró halak potyogtak, néhány közülük a katonák fejére is esett. *Smith* tábornok összeszedette és a katonáknak megfőzette a halakat. Megjegyzi, hogy a halak már nem éltek, mikor leestek és nem voltak repülő halak.

Thompson Thomas 1816-ban közli, hogy a kelet-indiai Prince of Wales szigeteken az ottlakók a házak tetején elhelyezett tartányokban fogják föl az esős évszakban az ivóvizet. Ezek a tartányok nyáron csakhamar kiszáradnak és sokáig egészen szárazon állnak, de az esős évszakban hirtelen megtelnek vízzel. Ilyen tartányokban gyakran találunk halakat, melyek csak az esővel kerülhettek oda. Bengáliában hasonló az eset.

A nagy *Humboldt Sándor* 1823-ban írja, hogy a Carquairazo nevű tűzhányóhegy, mely a Csimborassótól északra van, 1698-ban 43 mértföldnyi átmérőjű területet elborított iszappal és halakkal. Ugyanő mondja, hogy az Imbaburu tűzhányó 1691-ben oly sok halat vetett ki, hogy azok bomlásnak indult hullái járványt okoztak, mely Ibazra város lakosságát egészen kipusztította. A szóbanforgó hal a *Pimelodus cyclopusz* volt. Ezeket a halakat tehát nem a szél vitte, hanem a vulkán vetette föl a magasba.

Ellis Willian, a kütűnő megfigyelő írja 1830-ban megjelent munkájában, hogy Tahiti szigetén a sziklák üregeiben és más hasonló helyeken eső után néha halakat lehet találni. A benszülőttek ezeket esőhalaknak hívják. Számos hasonló adat van Indiából is. Igy 1833-ban *Prinsep James*, a bengáli tudományos társaság titkárja, a ki teljesen megbízható ember, írja, hogy kezdetben maga sem hitte, hogy halak az esővel eshessenek, de Bennesben egy magas kőoszlopon lévő esőmérő edényében eső után maga is eleven halat talált. Kezdeményezésére *Mr. Cameron* az 1830-ban február 19-én Jelalpuban, Indiában, Zillah Dacca területén megtörtént halesőről tíz szemtanúval hatóságilag hitelesített jegyzőkönyveket vett föl. A megegyező tanúvallomások szerint pénteken, 12 óraker és ég beborult, kevés eső és sok különböző nagyságú és fajtájú hal esett. Volt közöttük néhány hat fontos hal is!

A bostoni természettudományi társulat folyóiratának 1859-iki kötetében *Hubbard O. P.* tanár írja, hogy Vermoutban egy hirtelen zivatar alatt halak estek.

Teljesen megbízható és ichthyológiailag is képzett megfigyelőtől való a következő eset. *Castelnau* gróf írja, hogy Singaporeban 1861. február 20., 21-én és 26-án hatalmas eső volt. Midőn a nap kisütött, a malájok és kínaiak megtöltötték kosaraikat az esőből lett pocso-lyákban levő halakkal, a melyek szerintük az „égből estek”. Három nap alatt ezek a pocso-lyák kiszáradtak s igen sok döglött hal maradt bennük vissza. A halat is meghatározta, mely ebben az esőben szerepelt: a *Clarios batrachus* példányai voltak, tehát oly fajé, a mely vizen kívül is elég sokáig kibírja. *Castelnau* leírja, hogy ily halas pocso-lyák keletkeztek köfállal körülvett udvarokon is, tehát ki van zárva, hogy a vízár sodorta volna oda a halakat, eltekintve attól, hogy nincs is a közelben folyóvíz. A terület nagysága, melyen a halesőt észlelte, 50 akre lehetett, a halak élénkek és épek voltak.

A berlini természetbarátok folyóiratának 1912. évfolyama közli egy régebb németországi haleső leírását, mely 1841 július 29—30. között volt; Uckermarkon

Holtzendorf-Jagow úr birtokán. Az éjjel heves eső esett, mely elborította a réteket. Másnap a pásztorok sok apró halat hoztak és kacsáikat etették velük. Elmondták, hogy a birkalegelő tele van apró hallal, 60 gólya, rengeteg varjú pusztítja őket, de a pocso-lyák mégis csak úgy hemzsegnék fölük. *Holtzendorf-Jagow* a tulajdonos, csak július 2-án látogatta meg ezt a helyet, még akkor is igen sok hal volt ott s a víztócsákban még éltek is. Ez a rét a zivatar előtt teljesen száraz volt s a halakat csak az eső szórhatta oda. A halak nem szabálytalanul szórodtak szét, hanem egy 200 lépés hosszú és 50 lépés széles csíkon feküdtek. Ennek a föltnak a hossz tengelye megegyezett a zivatar vonulásának irányával. *Holtzendorf* feljegyzése szerint a halak *Gasterosteus pungitius*-ból és fiatal *Esox lucius*, *Perca fluviatilis* és *Cyprinus rutilus* tömegeiből álltak.

Nem egészen idevaló, de azért talán nem lesz érdektelen az az eset sem, mely a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának régi növendéknaplójában van följegyezve 1853 ból, 282. sz. alatt. Ebben az évben szept. 10-én *Wagner János*, a pesti evang. gimnázium tanára két fiatal vízisiklókigyót küldött be a Múzeumnak, melyekről a leltár megjegyzi: „Ezen kígyóknak kisebbike találtatott Pesten a királyuczabáni Kunig-féle ház fedélcatorna víztartójában a 19-ik májusi esős szélvész és jégeső után, mely alkalommal az eféle kígyóknak több darabja az Augarten nevű téren is találtatott. Nagyobbika pedig leletett a 11-ik Augusztus 1853. éjfélkori szélvész után, sok rovar, lepke s egyéb összehordott állatkák közt Pesten a széluczabáni Marczibányi-féle házban.”

Mindezekből a főlemlített esetekből tehát — a melyeken kívül még számosról van szó az irodalomban — nyilvánvalóan kiviláglík, hogy eleven halak és egyéb apró állatok hullhatnak eső módjára a magasból. Ellenkező légáramlatok találkozásá helyén forgószelek keletkeznek. Ezek egy középpont körül igen nagy sebességgel forognak, úgy, hogy egyúttal csavaralakban fölfelé törnek. Az ilyen forgószeleltölcsér közepe valósággal fölszívja, fölemeli a mozdítható tárgyakat s a magasba ragadja őket. A forgószeleltölcsér maga sem marad egyhelyben, hanem végigszáguld a földszínen. Hogy mily ereje lehet, ismeretes. Lekapja a házak fedelét, gyökerestül kicsavarja az élőfákat s messzire elviszi őket. Nagy víztükrök fölött víztölcsérek keletkeznek, épp úgy, mint ahogy Alföldünkön a felhőkig nyúló portölcsérek keletkezése általánosan ismeretes. A víztölcsér a tó vagy tenger vizével együtt magával ragadja a benne lévő halakat is, fölsodorja őket nagy magasságba s ott, a hol a forgószelel ereje elenyészik s a tölcser összeomlik, záporosó alakjában elszórja a fölemelt vizet, a bennük levő állatokkal együtt.

Az említett esetekből láttuk, hogy a halak ezt a légi utazást sokszor bámulatosan jól bírják s leesve vígan tovább élnek. Kétségtelen tehát, hogy egyes halfajok szereshetnek maguknak ily módon is új hazát, bár az is kétségtelen, hogy a terjeszkedésnek ez a módja igen ritka lehet.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A „Halászat” előállítási költségeire 1922. június hó folyamán befizetett adományok (l. „Halászat” 1922. június hó 15.): 55. Balatoni halászati r.-t. 5000 K, 56. br. Inkey Pál 3000 K, 57. Zimmer Ferencz 2000 K, 58. Kócsy Imre 500 K, 59. Corchus Dezső és Zoltán, 60. Antalfy Antal 300 K, „1. Felsőiregi uradalom 2000 K, 62. Papp József 300 K. (Ez a gyűjtés még régebbi mozgalomnak az eredménye. Az újabban szükséges költségek előteremtése céljából körlevelet kapnak a társulat tisztelt tagjai; a körlevél szövege alább olvasható. *Titkárság.*)

Körlevél.

Országos Halászati Egyesület

Budapest, V. Országház-tér 11.

Budapest, 1922. szeptember hó.

Igen Tisztelt Tagtárs!

Egyesületünk választmánya f. évi szeptember 16-án tartott ülésében (jelen voltak: Corchus Béla, dr. Dobránszky Béla, dr. Hirsch Alfréd, Inkey Pál br., Kócsy Imre, Kuttner Kálmán, Répássy Miklós, Schreiber József, Zimmer Ferencz) tárgyalta az egyesület kiadásában megjelenő „Halászat” című szaklap ügyét. A szaklap előállítás költségei ugyanis a nyomdai iparban közismerten jelentkező nagymértékű drágulás következtében oly magasra rúgnak, hogy a lap további kiadására az egyesület rendes költségvetésének keretén belül gondolni sem lehet.

A választmány egyhangú véleménye az volt, hogy a szaklapnak legalább is az eddigi, a multhoz képest már amúgy is nagyon szűkített keretek között való további megjelentetése nemcsak kívánatos, de az egyesületünkre nézve szinte életkérdés, ezért meg kell kísérelni minden módot, hogy a szükséges költségekre a fedezetet előteremtsük.

Nyilvánvaló, hogy az adott viszonyok között úgy, a mint az más szaklapoknál is történik, egyedül csak az egyesület tehetős tagjainak különleges áldozatkészsége adhatja meg erre a módot. A kérdés beható megvitatásának eredményeképp, a választmány egy évre szóló, bizonyos kulcsot állapított meg, a mely irányadóul szolgálhatna a remélt áldozatkészség megnyilvánulásánál. Ehhez képest a halgazdasági üzemetek három csoportba osztotta:

1. mesterséges tógazdaságok,
2. természetes vizek 50,000 kat. holdon alul,
3. természetes vizek 50,000 kat. holdon felül.

Ezenkívül felvett még egy külön csoportot:

4. társulatok, kereskedők, az egyesület másfoglalkozású tagjai.

Az 1. csoportba tartozók kat. holdankint 50 K-val adóznának, a mi körülbelül megfelel mai árak szerint 5 kat. holdankint 1 kg. pontyhal egyenértékének.

A 2. csoportba tartozókra kat. holdankint 5 K esnek, a mi 50 kat. holdankint felelne meg 1 kg. ponty egyenértékének.

A 3. csoportba tartozók végül kat. holdankint 0.5 K-val járulnának a költségekhez, a mi 500 kat. holdankint jelentené 1 kg. ponty egyenértékét.

Ehhez a kulcshoz alkalmazkodhatnának saját megítélésük szerint a 4. csoport tagjai is.

Mélyen tisztelt Tagtárs a fentiek szerint (tógazda, bérlő) az csoportba tartozván, a kezelésében bérletében lévő kat. hold vízterület után K önkéntes járulék esnek, nagyon kérjük tehát, hogy a mennyiben a választmány törekvését a maga részéről is elő akarja segíteni, méltóztassék a jelzett, (a megfelelő) összeget a mellékelt csekklap felhasználásával az egyesület számára a postatakarékpénztárnál minél előbb befizetni, avagy az egyesület titkárságát lehetőleg 14 napon belül értesíteni, minő mértékben volna hajlandó a „Halászat” című szaklap költségeihez hozzájárulni.

Hazaftias tisztelettel:

Simonffy Gyula s. k.
ügyv. titkárBr. Inkey Pál s. k.
elnök

Értesítés. A titkárság (V., Országház-tér 11.), tekintettel a közeledő lehalászásokra, értesíti az egyesület t. tagjait, hogy az eddigi gyakorlathoz képest, a nála bejelentett adatok alapján, a piaczi és ivadékhalkészleteket és szükségleteket jutalék- és költségmentesen készsággel közli az érdeklődőkkel.

A Haltenyészto és halkereskedelmi r.-t.-nak, a Balatoni halászati r.-t.-nak, továbbá Bernáth István és Kurucz István tagtársaknak az egyesületi tagok gyűjtése körüli tevékenységükért őszinte köszönetét fejezi ki az egyesület.

Válaszos levelekhez postabélyeget kérünk mellékelni.

Titkárság.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi szeptember hó 16-án báró Inkey Pál elnökle alatt ülést tartott.

Jelen voltak: Dr. Dobránszky Béla alelnök, Dr. Hirsch Alfréd, Kócsy Imre, Kuttner Kálmán, Répássy Miklós, Scheiber József, Zimmer Ferencz. Távolmaradásukat kimentették Corchus Béla, Dr. Korbuly Mihály, Simonffy Gyula, báró Szurmay Sándor.

1. Az ülés megnyitása után tárgyalás alá vette a választmány a Balatoni Halászati Részvénytársaságnak azt a panaszát, hogy a balatoni keszeg és garda a jelenleg érvényben álló vasúti szállítási tarifát nem bírja el, amennyiben a szállítás költsége a hal értékét felülmulja. Többek hozzászólása után Zimmer Ferencz közli, hogy

neki a Déli vasútnál sikerült f. év végéig a Siófok—Budapesti relációban 30—40%-os fuvardíjkezdvezményt elérni s ezért indítványozza, hogy hasonló díjkezdvezmény elnyerése végett írásban forduljon az egyesület a Máv. igazgatóságához, másrészt pedig a kereskedelemügyi miniszter urat kérje fel, hogy a vasúti tarifa és a kereskedelmi szerződéses tárgyalásaira az egyesületet mindenkor hívja meg. A választmány ilyen értelemben határoz s felkéri az elnökséget a szükséges intézkedésekre.

2. Ezután tárgyalta a választmány az egyesület kiadásában megjelenő „Halászat” lap előállítása kérdését. A nyomdai iparban jelentkező nagymértékű drágulás folytán a lap további kiadására az egyesület, költségvetésének keretében, képtelen. Megfontolt hozzászólások után az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy a lap megjelentetése az egyesületre nézve életkérdés, meg kell tehát minden módot kísérelni, hogy ezen egyetlen magyar halászati szaklap költségeire fedezetet találjanak.

Miután pedig ezt a fedezetet elsősorban csak az egyesület tehetős tagjainak különleges áldozatkészsége teremtheti meg, elhatározta a választmány, hogy e célból körirattal*) fordul tagjaihoz.

3. Felmerült panaszok folytán sajnálattal állapította meg a választmány, hogy a hazai hálógyarak (czégek) általában kevés súlyt helyeznek a fonál és a kötés jószágára, holott a versenyképes jó árú volna egyedül alkalmas arra, hogy a külföldi árú kisorítsa. Miután megfelelő nyersanyagunk van, semmiképpen sem menthető az itthoni munka alsóbbrendű volta.

Választmány az ügyet kívánatosnak tartja továbbra is figyelemmel kísérni és a helyzet javítása érdekében a teendő tapasztalatokhoz képest megfelelő lépéseket tenni, egyben elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztérium háziipari osztályánál fűzvesző halaskosarak készítésére nézve tájékozódást fognak szerezni. Ezzel az ülés véget ért.

Ülés után a választmány tagjai társas vacsorára gyűltek össze. S.

A Balaton Halászati Részvénytársaság ez idén másodsor tartott évi rendes közgyűlést f. évi szeptember 20-án Siófokon. A most megtartott közgyűlésen az 1921/1922. üzletév zárszámadását tárgyalta, a melynek tételei a következők:

Mérlegszámla: V a g y o n : Pénztárak készletei 425,082 K 38 f. Hadikölcsönkötvények, értékpapírok és óvadékok 2.786,811 K 33 f. Ingatlanok, gőzhajók, berendezések és takarékbetétek 9,024,819 K 43 f. Folyószámlakövetelések 503,753 K 18 f. Készletek 12,115 K. Összesen 13.252,581 K 32 f. — **T e h e r :** Részvénytőke 1.440,000 K. Rendes tartalékalap 876,019 K 42 f. Rendkívüli tartalékalap 430,000 K. Értékcsökkenési tartalékalap 309,470 K 07 f. Adók tartaléka 300,000 K. 1920—21. üzletévben létesített leltárkiegészítési tartalék 1.000,000 K. 1921—22. üzletévben létesített leltárkiegészítési tartalék 1.000,000 K. Óvadékok 3000 K. Átmeneti tételek egyenlege 5.813,711 K 88 f. Folyószámlatartozások 949,258 K 58 f. Fel nem vett osztalék 5250 K. Mult évi már megadózott nyereségáthozat 59,923 K 02 f. Felosztandó nyereség 1921—22. évről 1.065,948 K 35 fillér. Összesen 13.252,581 K 32 fillér.

Veszteség- és nyereségszámla. T a r t o z i k : Haszonbérszám 4.962,851 K 61 f. Haltenyészto- és partörzesszámla 966,778 K 53 f. Munkabérszámla 8.811,309 K 49 f. Gőzhajóüzemszámla 2.174,565 K 60 f. Adók számlája 2.526,917 K 40 f. Általános üzemi kiadások 6.595,643 K 27 fillér. Mult évi már megadózott nyereségáthozat 59,923 K 02 fillér. Felosztandó nyereség 1921—22. üzleti évről 1.065,948 K 35 f. Összesen 27.163,937 K 27 fillér. — **K ö v e t e l :** Mult évi már megadózott nyereségáthozat 59,923 K 02 f. Jövedelem halból és pikkelyből 26.864,139 K 42 f. Jövedelem vontatásból és kamatokból 239,874 K 83 f. Összesen 27.163,937 K 27 f.

Az igazgatóság jelentése előadja, hogy a halászati jogtulajdonosok társulatával a haszonbérletnek további 25 évre leendő meghosszabbítása iránt lefolytatott tárgyalások eredményeképp a szerződést aláírták és az felsőbb hatósági jóváhagyásban részestül.

Előadja továbbá, hogy a még mindig fennálló hiányok fokozatos pótlására, üzemi bevételükből 1.000.000 korona összeget tartalékolnak, hogy felszerelési leltárjuknak elhasznált részét ilyképp folytatólagosan kiegészítsék.

Ezen a 1.000.000 koronán felül az előző üzletévi nyereségáthozattal együtt rendelkezésre álló 1.125,871 K 37 fillér a következőképp osztott fel:

1. A rendes tartalékalap növelésére a felosztandó nyereség alapszabályszerű 5%-ának megfelelő összeg	53,297.42 K
2. A rendkívüli tartalékalap növelésére	250,000.— "
3. A tisztviselők és üzemi alkalmazottak alapszabályszerű 4% jutalom	42,637.92 "
4. Részvényeseknek osztalékban a 22. számú szelvény ellenében, darabonként 100 K	720,000.— "
5. A jövő üzleti év számlájára	59,936.03 "
Összesen	1.125,871.37 K

*) A köriratot lapunk más helyén hozzuk.

A zárószámadás, a mint látható, a mult üzemi évihez képest még további haladást mutat, mert a veszteség- és nyereségszámla végösszege 27.163,937 K 27 f, több mint 10.000,000 K-val nagyobb a tavalyinál (tavaly 16.809,758 K); ehhez képest az osztalék is több részvényenkint 30 K-val (tavaly 70 K).

A Tiszaujlak-vítkai halászati társulat szeptember hó 12-én tartotta az 1918. évi forradalom után első évi rendes közgyűlését Szatmárcsékén *br. Kende Zsigmond* elnökletével. A társulat kiválóan érdemes választmányi tagjának, Papp Józsefnek, a proletárdiktatura idején történt vértanú halálának és emlékének jegyzőkönyvi megörökítése után Kövessy Győző társulati alelnök-igazgató terjesztette elő jelentését. A társulat vízterületének I. és II. szakasza felérésében csehr megzállás alá került. Ezen két csonkaszakaszra vonatkozólag a közgyűlés elhatározta, hogy a túlfoldalon lakó bérlőkkel kötött szerződést felbontja s a hátralévő két év tartamára a halászati jogot nyilvános versenytárgyaláson *pontyhal* egyenértékének megfelelő kikiáltási ár mellett értékesíti. Az eziránt szükséges lépések megtételével, miután a szerződés feltételeit is letárgyalták, alelnök-igazgatót bízták meg. Ugyancsak megbízták igazgatót a III-VI. szakasz haszonbérének bérlőkkel való megegyezés, illetve bírói úton való emelése iránti lépések megtételével.

Az 1922/23. évi költségelőirányzatot 57,625 K bevételi és igazgatási költség, halvédelem s haltenyésztés czímén 30,000 K kiadási összeggel elfogadták. Elrendelte a közgyűlés az érdekeltiségi kimutatásnak kiegészítését, illetve helyesbítését.

Tisztújítás során elnökké *br. Kende Zsigmond* turisztvándi nagybirtokost, alelnök-igazgatóvá Kövessy Győző min. oszt. tanácsost, 14 választmányi taggal együtt, 3 év tartamára egyhangúlag megválasztották.

A Szatmár-vítkai halászati társulat szeptember hó 13-án Matolcson tartotta rendes évi közgyűlését. A megszállott területen lakó elnök helyett Lobmayer érdekeltiségi tagot, kérték fel az elnöklésre. Kövessy Győző társulati igazgató jelentése után a közgyűlés tekintettel arra, hogy a szerződések a közeljövőben lejárnak, elhatározta, hogy az I-III. és a román megszállás folytán csonka IV. szakaszon gyakorolható halászati jogot nyilvános versenytárgyaláson 6 év tartamára *pontyhal* egyenértékének megfelelő kikiáltási ár alapul vétele mellett bérbeadja. A szerződés feltételeinek megállapítása után az árverés megtartása iránt szükséges lépések megtételével igazgatót bízták meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy székhelyét központi fekvésénél fogva Matolcsra fogja áthelyezni s ezenkívül, hogy az igazgató részére a jövőben tiszteletdíjat fog megállapítani, amihez képest az alapszabályok 5. és 17. §-ai módosítandók lesznek. Az 1922/23. évi költségelőirányzatot — 59,325 K bevételi és 35,000 K kiadási tétellel, amelyből 4000 K halvédelemre, 10,000 K haltenyésztésre esik — letárgyalták és elfogadták. Tisztújítás során elnökké *br. Kende Györgyöt*, alelnökké Péchy Manót és igazgatóvá Kövessy Győzőt 14 választmányi taggal egyetemben egyhangúlag megválasztották.

Elhatározta végül a közgyűlés, hogy a kenderáztatásból netalán előálló károk elhárítására a jövőben nagy gondot fognak fordítani, ezért annak figyelemmel kísérésére igazgatót már most felkéri.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdések.

6. Egyik ügyfelem azt állítja, hogy a „Halászat“-ban olvasott olyan felsőbbbírósi határozatot, a mely szerint olyan esetben, mikor a folyóvíz halászati joga két szemben fekvő partbirtokosé, mind-egyik fél halászhatja az egész folyóvizet, csupán az ellenkező parton nem köthet ki s ott a hálót ki nem húzhatja. Nagyon kérném erre vonatkozólag a t. Szerkesztőség szíves felvilágosítását. *Dr. T.*

Feleletek.

6. Az illető ügyfél mindenestre téved, hogy a „Halászat“-ban valami olyan döntvényt olvasott volna, a mely szerint a partbirtok alapján halászati jogosultsággal bírónak szabad a folyó közép-vonalán túl a folyó másik felét is meghalászni, csak éppen az idegen parton nem köthetnek ki. Erre semmiféle törvényes rendelkezés nem nyújt alapot s a felsőbbbírói döntések a jogosultság alapjául szol-

gáló vízterület határait illetőleg mindig szigorú felfogást tanúsítottak; legfeljebb arról lehet szó, hogy miután a folyómederben a vízodrával folytatott küzdelem közepette megeshet, hogy valaki a hűzőhálóval végzett tanyavetésnél a folyó közép-vonalában levő s így nehezen felismerhető vízhatárt *szándék nélkül* túllépi, azért ne büntetessék.

VEGYESEK.

Az **ángolna szaporodásának titka** már kétezer év óta igazgatta a természettudósokat. Most végre teljes világosság van ráderítve, a mi *Schmidt J. dr.* híres dán tengerkutató legutóbbi 15 évi szívós munkásságának köszönhető. Schmidt 1906-ban kezdte kutatásait; rájött, hogy az Atlanti Óceán nyugati részében az angolnának fűzfalevélalakú, állászó s mintegy 7 1/2 czm. hosszú lárvái nagy számmal találhatók. Ez alapon folytatta tovább kutatásait. Legutolsó tengeri útjáról nemrég került haza a tudós. Most már nemcsak lárvákat, hanem az angolna ikráját s egészen zsenge, alig 1/2 czm. nagyságú lárvákat is sikerült gyűjtenie, vagyis rátalált az angolna — ivóhelyére. Ezek az ivóhelyek az Atlanti Óceán nyugati részében, a mexikói golf előtt fekszenek. A lárvák a golf-árammal lassankint átjutnak az amerikai vizekből az európaiakba, közbe megnőnek 7 1/2 cm. nagyra. Vándorlásuk negyedik évében, amikor már az angolna hengeres alakját is felveszik, érik el az európai partokat s aztán felhatolnak az itteni folyókba.

Hivatalos árjegyzés. A budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának jelentése szerint szeptemberben lanya felhozatal mellett az árak ingadoztak. *Nagyban* élőhalból csak a pontynál volt eladás, métermázsája 25,000—41,000 K között kelt el; jegelt halból a ponty 12,000—40,000 K, a harcsa 20,000—60,000 K, a csuka 24,000—38,000 K, balatoni fogassüllő 32,000—50,000 K, balatoni keszeg 2000—6000 K között kelt el, a kárász ára 10,000 K, a márné 24,000 K volt.

A kicsiben való eladásnál az áringadozásokat kilogrammonkint fillérekben az alábbi összeállítás mutatja:

a) Édesvízi (élő) hal:	1922. szeptember 1.		1922. szeptember 29.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy ...	45000—50000	20000—40000	55000—60000	30000—50000
" kicsiny ...	35000—40000	—	45000—50000	—
Harcsa, nagy ...	—	24000—50000	—	—
" kicsiny ...	—	—	—	—
Csuka, nagy ...	—	16000—24000	—	—
" kicsiny ...	—	—	40000—40000	—
Fogassüllő, dunai ...	—	—	—	—
Kárász ...	—	9000—14000	—	—
Czompó ...	—	12000—15000	—	—
Márna ...	35000—35000	26000—30000	40000—40000	—
Keszeg ...	—	—	—	—
Kecsege, kicsiny ...	40000—40000	—	—	—
Apró, kevert hal ...	—	6000—9000	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy ...	35000—42000	12000—30000	40000—50000	18000—32000
" kicsiny ...	20000—25000	—	22000—34000	—
Harcsa, nagy ...	50000—50000	25000—50000	70000—70000	36000—50000
" kicsiny ...	30000—40000	—	45000—65000	—
Csuka, nagy ...	30000—30000	13000—20000	40000—40000	30000—30000
" kicsiny ...	20000—20000	—	38000—38000	—
Fogassüllő, dunai ...	45000—45000	—	—	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül ...	—	—	—	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os ...	—	25000—40000	85000—85000	45000—60000
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb ...	45000—45000	—	55000—65000	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb ...	30000—40000	—	45000—48000	—
Keszeg, balatoni ...	3000—5000	4500—6000	—	—
Kárász ...	—	7000—10000	16000—16000	—
Czompó ...	—	10000—11000	—	—
Márna ...	25000—35000	—	35000—35000	—
Keszeg ...	4000—4000	4500—8000	—	—
Kecsege, nagy ...	55000—55000	—	85000—85000	—
" kicsiny ...	30000—30000	—	75000—75000	—
Apró, kevert hal ...	—	4000—6000	—	—

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsas élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 48—94

Hirdetmény.

A **ozibakháza-saápi halászati társulat** kötelekbe tartozó **holt Tisza-ág 459 katasztr. hold területén** a

halászati jog

1923. január 1-től 1928. december 31-ig terjedő hat évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján **haszonbérbe adatik.**

Az árverés Czibakházán, a község háza tanácstermében 1922. évi október hó 24-én **delelőtt 9 órakor** tartatik meg.

Bánatpénz 10.000 korona, az árverést vezető kezéhez lefizetendő.

A részletesebb feltételek a társulat elnökségénél Czibakházán megtekinthetők, levélbeni megkeresésre beküldetik.

Czibakháza, 1922. október 5.

Sváb Gyula
társulati elnök.

Hollandiai háló,

in slég, patentczérna,

halászkötél, zsinag, fonál, varsa, varsapamut, horog

Készen és megrendelésre

ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,

IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6.

TELEFON: József 61-48.

HIRDETÉSEK felvételnek a lap részére
"Pátria" r.-t., Budapest, Üllői-út 25.

Halértékesítő Részvénytársaság

halnagykereskedés

Árusító hely: **Budapest, IX., Központi vásárcsarnok**

Telep és iroda: **Budapest, IX., Csarnok-tér 5.**

Telefon nappal: **József 113-54.**

Telefon éjjel: **József 49-06.**

Központi iroda: **Budapest, V., Széchenyi-utca 1.**

Telefon: **154-44. 154-45.**

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: **BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.**

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: 54-04.

Központi iroda: **BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.**

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: **Tógazdaság Sárd, (Somogy m.).**

Sürgőnyczím: **Tógazdaság Kiskorpád.**

Vasutállomás: **Kiskorpád.**

őszí és tavaszi szállításra elad 1-2-3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1-3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higo), aranyorfát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1-4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd (Somogy megye).